

3. Зошто сега гледам енергетски ознаки на уреди во жолта или портокалова енергетска зона?

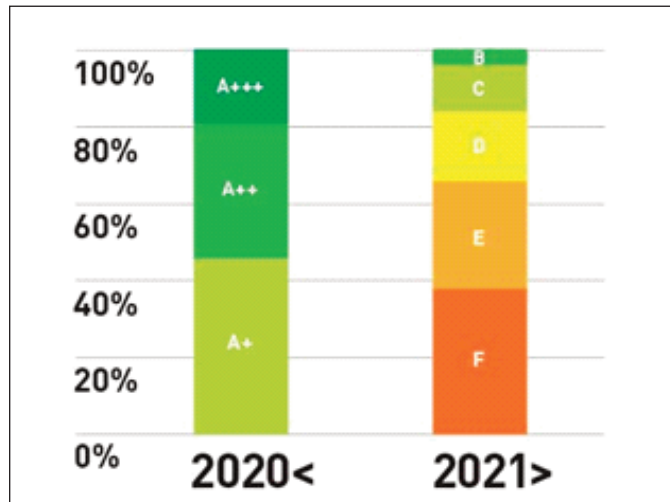
Еден од главните принципи на новата регулатива е елиминирањето на збунувачкото обележување со плус (A+, A++, A+++). Од овие причини, уред означен според старата регулатива со A++, сега може да припаѓа на класата F (портокалова енергетска зона). Без оглед на таквото обележување, уредите се исто толку квалитетни и економични како порано.

4. Зошто сè уште гледам уреди со ознака за класа A+++ или со две различни етикети?

Купувачите во моментов можат да најдат на уреди кои имаат етикети (A+, A++, A+++), според претходната регулатива или според претходната и новата енергетска регулатива за означување, и така ќе биде сè додека сите марки присутни на пазарот во целост не се префрлат на новите прописи. Ова се однесува на моделите на уреди кои се дел од залихите произведени пред 1 март 2021 година. Крајниот рок до кој може да се продаваат модели означени според претходните прописи или и двата, е крајот на ноември 2021 година.

5. Како да споредам стара со нова енергетска класа?

Кога станува збор за одредување на новата енергетска класа на уредот, не постои универзално правило за претворање на ста-

рата во нова класа. На пример, вообичаена ситуација е уредите кои имале енергетска класа A+++ според претходната регулатива, сега да се категоризираат како класа D или E од новата регулатива.

Големите промени на пазарот се случуваат за да се изврши прилагодување на технолошкиот развој, да се следи идниот пазар и да му се помогне на потрошувачот подобро да ги разбере спецификациите на уредот. Означувањето на уредите според претходната регулатива со ознаките A+, A++ и A+++ предизвикуваше забуни кај потрошувачите и не оставаше простор за понатамошен технолошки развој. Новите регулативи овозможуваат полесно разбирање на енергетската ефикасност, ново рангирање на производите со ознаки на букви од A (највисока класа) до G (најниска класа), како и транспарентност на податоците за уредот за поповолна позиција на потрошувачите.

Ако одреден производ некогаш припаѓал на категоријата A++, а сега е означен со буквата F, тој сепак е економичен и квалитетен како претходно. Целта на имплементацијата на новите прописи е до крајот на 2030 година максимално да се искористи потенцијалот за заштеда на енергија.

Како да се препознае производ со нова енергетска ознака?

Тековна енергетска ознака Нова енергетска ознака

QR - кодот дава пристап до повеќе информации за моделот

Енергетска класа според новите правила за означување, A+++ во претходната ознака

Годишната потрошувачка на енергија се пресметува со подобрени методи

Волуменот на фрижидерот изразен во литри (L)

Нивото на бучава измерено во децибели (dB) и со примена на скала од четири класи

ЗА НОВИТЕ ЕНЕРГЕТСКИ ЕТИКЕТИ

Со воведувањето на новите регулативи на Европската Унија се направени големи промени во опсегот на енергетските класи на производи, а со тоа и на енергетските ознаки, при што сите производители треба да ги почитуваат новите прописи.

Во Република Северна Македонија, примената на новите етикети сè уште не е задолжителна и се следи динамиката на работа на Енергетската заедница. До крајот на годината се очекува да се донесе посебен правилник со кој ќе се регулира оваа проблематика - Правилник за означување на потрошувачката на енергија и другите ресурси за производите што користат енергија.

Зошто се промени класата?

Енергетските ознаки се појавија во 1990-тите, кога повеќето уреди беа означени со енергетска класа E. Со напредокот и брзиот развој на технологијата, за кратко време на пазарот се појавија производи со највисока енергетска класа A. Понатамошниот развој доведе до подобри производи од класата A, така што ознаките се проширија со знак плус (A+, A++, A+++), со цел полесно да се разликуваат. Но, овој начин на обележување веќе не е ефикасен за Европската Унија бидејќи технологијата постојано напредува. Се смета дека ваквото прикажување, со сè повеќе плусови, на крајниот потрошувач му го отежнува донесувањето на одлука и го збунува, бидејќи повеќето уреди се поместија во „зелената зона“ на енергетска ефикасност. Целта на поместувањето на скалата е, исто така, да ги поттикне производителите да инвестираат повеќе во иновации и на тој начин да придонесат за производство на повеќе енергетски ефикасни производи.

Што е изменето?

На ниво на Европската Унија е донесена одлука за промена на енергетската ознака при што опсегот на енергетските класи да биде од A (највисока класа) до G (најниска класа). За да може производот да припаѓа на новата A класа, сега мора да исполнува многу повеќе критериуми отколку во случај на застареното обележување со A+, A++, A+++. Ваквите ознаки со плусови веќе не се користат и не се дел од новите прописи. Новиот начин на пресметување и означување на заштедата на енергија остава простор за технолошки иновации во иднина и нивно рангирање по категории.

Како изгледа промената?

Најголемата промена се случува во изгледот на енергетската ознака која е истакната на уредите. На секое место каде што може да се најдат информации за категоријата и енергетската

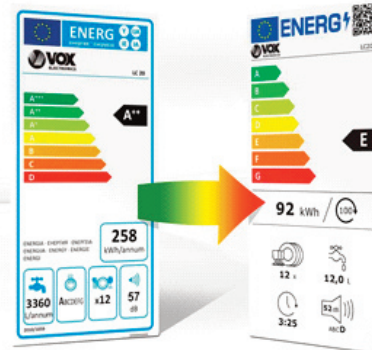

ефикасност на уредот, се истакнуваат новите параметри и начинот на рангирање. Оваа промена во моментот се однесува на следните категории: машини за перење, машини за миење садови, фрижидери, замрзнувачи и телевизори. Кога станува збор за одредување на новата енергетска класа на уредот, не постои универзално правило за претворање на старата во нова класа. Исто така, вообичаена ситуација е уредите кои имале енергетска класа A+++ од старата регулатива, сега да се категоризираат како класа D или E според новата регулатива.

Каде води QR-кодот и за што служи?

Со доаѓањето на новите прописи, присуството на QR-код на енергетската ознака е задолжително. Со скенирање на QR-кодот, потрошувачот добива увид во техничките спецификации на одреден уред во базата на податоци за енергетско обележување на ЕУ (EPREL). На тој начин се обезбедува дека секој уред е во согласност со пропишаниот нов стандард, како и транспарентноста на најважните информации за корисникот, со што, исто така, се олеснува споредбата на уреди од различни производители.

Кај нас, според Правилникот, примената на обврската за внесување на податоци во базата на податоци ќе започне по приемот на PCM во ЕУ.

Енергетска ознака за светилки и други уреди за осветлување

Од 1 септември 2021 година во ЕУ е воведена во примена нова енергетска етикета за светилки и други уреди за осветлување.

Како да се препознае производ за осветлување со нова енергетска ознака?

Тековна енергетска ознака	Нова енергетска ознака
ENERG+ energijska efikasnost	ENERG+ ENERG+ SUPPLIER'S NAME MODEL IDENTIFIER
A+++ A++ A+ A B C D E	A B C D E F G
XX kWh/1000h	XX kWh/1000h
	QR code

Енергетска класа според новите правила, A++ во претходната ознака

QR-кодот дава пристап до повеќе информации за моделот

Потрошувачката на енергија на овој производ се пресметува според унапредени методи

НАЈЧЕСТИ ПРАШАЊА

1. Дали после воведувањето на новите прописи, мојот апарат штеди енергија исто како и претходно?

Да! Апаратите се економични исто како и претходно. Со оглед на тоа дека стандардот е заострен, а скалата на пресметка на потрошувачката на енергија е променета, уредите/апаратите според новите прописи треба да исполнуваат уште повисоки критериуми за да бидат рангирани во повисока класа. Ова потрошувачот го поставува во заштитена позиција бидејќи сите информации за потрошувачката и заштедите се транспарентни.

2. На кои уреди ќе видам енергетски ознаки според новата регулатива?

Прописите на новата регулатива на Европската Унија во моментот се применуваат за следните категории на уреди: машини за перење, машини за миење садови, фрижидери, замрзнувачи и телевизори.

